

STAROST BIRMANCEV S PASTORALNEGA VIDIKA

Birma je praznik za župnijo. Dušni pastirji in verniki se vesele tega dne. Škof, veliki duhovnik, od katerega v nekem oziru izvira in zavisi krščansko življenje vernikov, prihaja med svoje vernike. Župnijske cerkve postanejo ob tej priliki stolnice. Škof, obdan od svojih duhovnikov, predseduje bogoslužnemu opravilu. V veselo pričakovanje birmskega dne pa se oglašča disonanca, ki je iz leta v leto močnejša: mnogo otrok, ki bodo po zakramentu sv. birme potrjeni v Kristusove vojake, ne bomo več videli ne v cerkvi ne pri verouku. Birma bo praktično pomenila znanje konec, ne pa začetek polnega pričavanja za Kristusa.

Ta žalostni pojav opazamo od 1. 1952, ko smo prenehali poučavati verouk v šoli. Številne starše je prevzela miselnost, da je verouk le priprava na birmo in prvo obhajilo. Žalostno je dejstvo, da v teh dveh zakramentih ne vidijo verske vsebine, pač pa sta le prilika za razkazovanje lepih oblek, bogatih daril itd. Birma naj bi bila druga oblika Miklavža!

Ni moj namen analizirati vzroke, ki so privedli ljudi do takega gledanja. Ugotavljam le dejstvo, da od 10 do 50% otrok po birmi več ne obiskuje verouka. To dejstvo zbuja zaskrbljenost. Iskreno priznajmo, da gre visok procent v nekaterih župnijah deloma tudi v krivdo katehetove premajhne vneme za verouk.

Kaj smo storili doslej, da bi preprečili ta upad obiska verouka po birmi? Starše smo ob raznih prilikah prepričavali o potrebi verouka za krščansko vzgojo in navajali škofov odlok, naj otroke ves čas obveznega šolanja pošiljajo tudi k verouku. Toda najbolj potrebnih staršev naša beseda ni dosegla, ker jih ni v cerkev. Neko jamstvo za pobirmski verouk smo gledali v ustni ali pismeni izjavi staršev s katero so se zavezali, da bodo spolnjevali škofov odlok. Skušnja je pokazala tole: starši so izjave radi podpisali, čeprav vedno niso iskreno mislili. Bilo je popolnoma v stilu današnje grde razvade, da človek vse obljubi, pa malo ali nič ne izpolni.

Kaj naj bi stvorili v prihodnje?

Prvo učinkovito sredstvo bi bilo, da bi veroučna spričevala dobila večjo vrednost. Zakone že sklepa mladina, ki je končala obvezno šolanje v tistih letih, ko smo začeli dajati veroučna spričevala. Nikjer v navodilih za sklepanje zakona pa ne beremo, da bi morala zaročenca predložiti župniku veroučno spričevalo kot dokaz o zadostnem znanju krščanskega nauka. Za krstne in birmsk botre prihajajo mladi ljudje. Prav bi bilo, da bi tudi od njih zahtevali veroučna spričevala kot dokaz, da so o krščanski veri dovolj poučeni, kar je pogoj za dopustnost botrstva. Tudi staršev, ki svojih otrok ne pošiljajo k verouku po birmi, bi praviloma ne smeli pripustiti za botre. Ker so to delikatne zadeve, bi bilo treba povsod enotno postopati. Gotovo je le to, da veroučna spričevala sedaj premalo pastoralno izgrabljamo.

Bolj učinkovito sredstvo se mi zdi, če bi se starost birmancev pomaknila v dobo pubertete (od 12. do 15 leta). Skušnja, podprta z najnovejšimi psihološkimi i pedagoškimi dognanji dokazuje, da je verouk v puberteti odločilen za otrokovo življensko usmeritev. Zanimivo je, da imajo protestanti prav v tej dobi kofirmacijski

pouk in da se z uspehi tega verouka pohvalijo. Pri nas pa mnogo otrok prav takrat ni, ker so birmo že prej »opravili«. Birma bi bila v puberteti učinkovita zunanja prilika, da bi duhovnik prišel v stik z doraščajočo mladino in jih laže uvajal v življenje, ki je pred njimi. V tem primeru bi morala biti birma vsako tretje leto. Dušni pastirji in verniki bi bili pogostejšega obiska škofa zelo veseli. Birma se ne bi delila tako »masovno« in škof bi lahko imel bolj neposreden stik z birmanci, kar bi jim bilo v duhovno korist.

Na koncilu je zastopnik župnikov predlagal, da bi se župnikom dala splošna pravica za birmovanje. Če bo predlog sprejet, potem bi mogli otroke birmati takoj po krstu kakor je to navada v vzhodni cerkvi. S pastoralnega stališča bi bilo najprimerneje birmati tiste, ki bodo tisto leto končali obvezno šolanje. Birma naj bi bila na koncu. Pripravi konfirmandov bi morali posvetiti vso pozornost. Slovesnost bi bila tako prirejena, da bi za mladino pomenila versko doživetje. Lepo bi se dala združiti z velikonočno vigilijo. Birma je namreč drugi del krščanske iniciacije. Ker je krščenje otrok, prvi del iniciacije, takrat teže izvedljivo in tudi manj primerno (otrok naj bo krščen čimprej!), bi bila delitev birme povsem v skladu z vsebino praznika. V očeh vernikov bi vigilija pridobila to, kar po svoji vsebini je, pa je ljudje še niso vzljubili. Velikonočna vigilija bi tako postala »slovesnost vseh slovesnosti«.

Škofova vizitacija bi tako spet dobila prvotni pomen. Kot veliki duhovnik in prvi pastir v škofiji bi obiskal svoje ljudstvo, predsedoval božji službi, kjer bi vsi skupaj hvalili Boga.

dr. IVAN MERLAK

PUSTITE DJEČICU DA DOĐU K MENI

(Nekoliko misli o pastorizaciji djece)

Rijetko se u evanđeljima čita, da se je Krist ljutio. Ali kad su mu donosili djecu, da ih se dotakne i apostoli ih zaustavljali, kaže sv. Marko, da se je Isus razljutio, rekavši: »Pustite dječicu, nemojte im priječiti...«

Kristu su, dok je šetao ovom zemljom, mnogi pristupali, da od njega prime blagoslov i utjehu. K njemu su dolazili kljasti i hromi, njega su dočikali obsjednuti i grešnici. On je bio svima sve: bolesnima zdravlje, siromašnima pomoć, grešnicima oprostjenje. On je kao nedoraslo dijete dopustio, da ga na ruke uzme starac Šimun u Jeruzalemskom hramu uz pjesmu: »Sad odpuštaš u miru slugu svoga, Gospodine...« I na svoje božanske ruke uzimao je dječicu, da se za njih pomoli i blagoslovi ih, Navaljivali su ljudi k njemu s djecom na ramenu, da od njega mole blagoslov i sreću za njih. A on ih je primao rado, jer »takvih je kraljevstvo nebesko.«

Za Krista je bila atrakcija dječja nevinost. Ona izbija iz svega dječjeg držanja i vladanja. Dijete ne zna ništa sakriti, ono je otvorena knjiga za svakoga. Ono je uvijek, svugdje i pred